

Ontwerp projectplan Waterwet

Optimalisatie watersysteem St. Anthonis-Boxmeer,
Maatregelen 2023

Ontwerp-projectplan Waterwet

voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk

Artikel 5.4 Waterwet

Versie: 1, 7 juni 2023

Inhoudsopgave

DEEL I	Optimalisatie watersysteem St. Anthonis/Boxmeer, maatregelen 2023	4
1.	Aanleiding	4
2.	Doel	4
3.	Ligging plangebied	5
4.	Beschrijving van de waterstaatswerken	6
1.1.1	Stuwen	7
1.1.2	Duikers	8
1.1.3	Watergang	8
5.	Beschikbaarheid gronden	8
6.	Effecten van het plan	8
7.	Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd	9
8.	Legger, beheer en onderhoud	10
9.	Samenwerking	10
DEEL II	VERANTWOORDING	11
1.	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	11
2.	Verantwoording op basis van beleid	11
3.	Verantwoording van de keuzen in een project	11
4.	Benodigde vergunningen en meldingen	11
DEEL III	RECHTSBESCHERMING	12
1.	Zienswijzen en beroepsprocedure	12
2.	Verzoek om voorlopige voorziening	12
DEEL IV	BIJLAGEN	13
1.	Overzichtskaat	13

Leeswijzer

Het Ontwerp-projectplan 'Optimalisatie watersysteem St. Anthonis-Boxmeer, Maatregelen 2023' bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel II geeft een toelichting op waarom dit werk wordt uitgevoerd. Dit deel is, met andere woorden, de onderbouwing van het plan. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

DEEL I Optimalisatie watersysteem St. Anthonis/Boxmeer, maatregelen 2023

1. Aanleiding

Binnen het huidige watersysteem van de voormalige gemeenten St. Anthonis en Boxmeer zijn de waterpeilen en het grondgebruik niet overal optimaal op elkaar afgestemd. Er worden knelpunten ervaren in het huidige dagelijkse waterbeheer. Daarnaast weten we dat we in de toekomst steeds vaker te maken gaan krijgen met meer periodes van langdurige droogte en kortstondige hevige neerslag. Dit maakt dat er behoefte is aan een veerkrachtig en dynamische watersysteem.

In het programma 'voldoende water' uit het Waterbeheerprogramma (WBP)-2022-2027 van waterschap Aa en Maas, is dit gebied aangewezen als een gebied waar een zogenaamd GGOR-project uitgevoerd moet worden. Dat houdt in dat het Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regime (GGOR) bepaald wordt in relatie tot de functie van het gebied. Het kan worden beschouwd als een 'grote beurt' voor het oppervlaktewatersysteem voor een periode van tien jaar.

Met dit GGOR-project 'Optimalisatie peilbeheer St. Anthonis-Boxmeer' werkt het waterschap Aa&Maas met de streek samen aan het optimaliseren van het watersysteem binnen deze voormalige gemeenten.

Een uitvoerige procesbeschrijving van het GGOR St. Anthonis/Boxmeer is opgenomen in de visie die door het algemeen bestuur van het waterschap is vastgesteld op 13 december 2019. Deze visie is terug te lezen via de website www.aenmaas.nl/stanthonisboxmeer

Sinds de vaststelling van bovengenoemde visie zijn 5 projectplannen (zie website) met maatregelen vastgesteld en uitgevoerd. Een aantal maatregelen is als gevolg van voortschrijdend inzicht gewijzigd uitgevoerd of komen te vervallen. In dit projectplan worden deze maatregelen opnieuw ter besluitvorming aan het bestuur van het waterschap voorgelegd en in het veld aangepast.

2. Doel

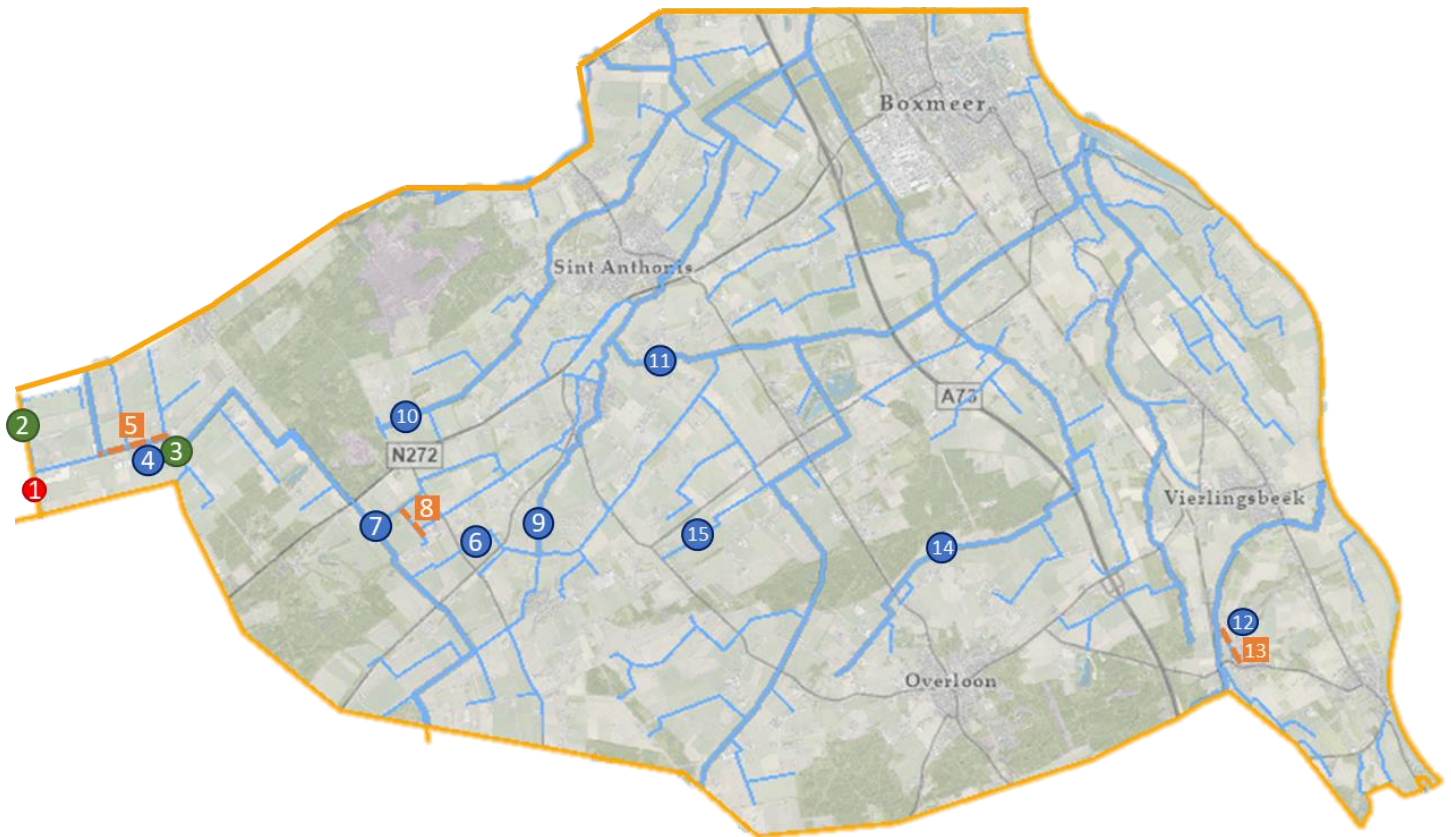
In dit projectplan Waterwet worden de benodigde waterstaatswerken of aanpassingen daaraan beschreven welke benodigd zijn om een optimale inrichting van het watersysteem tot stand te brengen. Dit plan beoogt dan ook een bijdrage te leveren aan een effectiever en efficiënter waterbeheer, afgestemd op de behoefte van de omgeving en beter ingericht op extremere toekomstige weersomstandigheden.

Aan de hand van dit projectplan Waterwet kunnen belanghebbenden inzien welke wijzigingen in het waterbeheer voorgesteld worden en welke gevolgen dat heeft voor hen (Deel 1). Het projectplan Waterwet geeft bovendien aan op basis van welk beleid dit maatregelpakket verantwoord wordt (Deel 2) en de rechtsbescherming (en procedures) die belanghebbenden hebben in geval van inspraak (Deel 3).

Om dat te bereiken zijn diverse maatregelen uitgewerkt. Deze worden nader toegelicht in hoofdstuk 4.

3. Ligging plangebied

Dit projectgebied ligt in het noordoosten van provincie Noord-Brabant (figuur 1). Het gebied is gelegen in het district Raam. De oostgrens van het plangebied wordt gevormd door de Maas. De noordgrens valt samen met de N264. De westelijke grens wordt grofweg gevormd door de ligging van de watergang de Raam. Aan de zuidzijde wordt de grens gevormd door de gemeentegrens van gemeente Land van Cuijk. De waterstaatswerken die gerealiseerd of gewijzigd worden, staan weergegeven op onderstaande kaart. Op onderstaande afbeelding is onderscheid gemaakt in verschillende kleuren. Groen duidt op realiseren waterstaatswerk, rood op verwijderen waterstaatswerk, blauw aanpassen waterstaatswerk of streefpeil en oranje aanpassen watergang. De nummers corresponderen met tabel 1 op bladzijde 6.

4. Beschrijving van de waterstaatswerken

Om het waterbeheer in het plangebied verder te optimaliseren worden de onderstaande stuwen gerealiseerd, vervangen of komen te vervallen. Deze maatregelen betreffen een aanleg of een aanpassing van een waterstaatswerk en zijn daarmee ‘projectplanplichtig’ volgens de Waterwet. Ook staan hier de waterlopen in vermeld die worden aangepast.

Niet alle maatregelen weergegeven in figuur 1 zijn projectplan plichtig. In tabel 1 is weergegeven welke maatregelen wel en niet onderdeel zijn van dit projectplan Waterwet en waarop inspraak mogelijk is.

	Object	Cluster / Locatie	Type	Maatregel	Onderdeel Projectplan Waterwet
1	Verwijderen stuw 107GBA	Grote Baan; Venhorst	Schotbalkstuw	Verwijderen	Ja
2	Realiseren stuw 107GRB	Grote Baan; Venhorst	Kantelstuw	Realiseren	Ja
3	Verwijderen LOP-stuw voor spindelstuw Klotweg	Klotweg	LOP stuw - Spindelstuw	Verwijderen en realiseren	Ja
4	Opnemen stuw in legger	Klotweg	Schotbalkstuw	Opnemen in legger	Ja
5	Opwaarderen waterloop107006 (Land006)	Klotweg	Waterloop	Waterloop opwaarderen van C naar A	Ja
6	Aanpassen stuw 114COS	Spekklef	Kantelstuw	Verhogen constructie t.b.v. peilrealisatie 20.65 m NAP	Ja
7	Aanpassen stuw 114CTB	Spekklef	Kantelstuw	Verlagen stuw t.b.v. waterinlaat	Ja
8	Aanpassen waterloop 114027	Nabij Schipperspeel	Waterloop	Aanbrengen beschoeiing en verbreden profiel	Ja
9	Aanpassen streefpeil stuw 114DDT	Spekklef	Streefpeil	Van 19,14 naar streefpeil 19,40	nee
10	Aanpassen streefpeil stuw 108VBG	Oploo	Streefpeil	Van 18,75 naar streefpeil 19,75	nee
11	Aanpassen streefpeil stuw 114KSP	Oploo	Streefpeil	Van 16,35 naar streefpeil 16,65	nee
12	Opnemen duiker in legger	Kapelstraat, Holthees	Duiker	Opnemen in legger: Duiker rond 500 mm en lengte 6 meter	Ja
13	Niet afwaarderen waterloop 1130520	Kapelstraat, Holthees	Waterloop	Herziening, wordt niet afgewaardeerd	Ja
14	Stuw 114BPS niet aanpassen	Sambeeksedijk, Overloon	Kantelstuw	Herziening	Ja
15	Aanpassen stuw 114DOZ	Oploo	Klepstuw	Vervangen klep voor schotbalken	Nee

Tabel 1: Voorgenomen inrichtingsmaatregelen

1.1.1 Stuwen

De stuwen, onderdeel van het projectplan Waterwet, zijn weergegeven in tabel 2. In bijlage 1 zijn de stuwen weergegeven inclusief een referentie aan nabijgelegen wegen zodat goed herkenbaar is waar de stuwen geplaatst, gewijzigd of verwijderd worden. In tabel 2 is de reden van wijziging, verwijdering of aanbrengen van het waterstaatswerk.

Tabel 2 Stuwen onderdeel van het projectplan Waterwet die gewijzigd, verwijderd of gerealiseerd worden.

Stuw	Maatregel	Locatie	Toelichting
107GBA	Verwijderen	Grote Baan, Venhorst	Verwijderen huidige schotbalkstuw
107GRB	Realiseren	Grote Baan, Venhorst	Plaatsen kantelstuw in waterloop 107008
107KLO	Realiseren	Klotweg	Realiseren spindelstuw Klotweg
107TSG	Opnemen in legger	Klotweg	Stuw is reeds gerealiseerd om meer water vast te houden
114COS	Vervangen	Spekklef	Bestaande constructie wordt verhoogd om meer water vast te houden
114CTB	Aanpassen	Spekklef	Verlagen bestaande constructie
114DDT	Aanpassen	Spekklef	Aanpassen streefpeil van 19,14 naar streefpeil 19,40 m+NAP
108VBG	Aanpassen	Oploo	Aanpassen streefpeil van 18,75 naar streefpeil 19,75 m+NAP
114KSP	Aanpassen	Oploo	Aanpassen streefpeil van 16,35 naar streefpeil 16,65 m+NAP
Lop-stuw Klotweg	Verwijderen	Klotweg	Verwijderen bestaande Lop-stuw
114BPS	Herziening	Vierlings beek	Stuw 114BPS niet aanpassen

De stuwen zijn dusdanig gedimensioneerd dat deze in lijn zijn met andere bestaande kunstwerken en geen hinderlijke opstuwing verzorgen bij een maatgevende afvoer. In tabel 3 zijn de eigenschappen van de stuwen weergegeven.

Tabel 3 Beschrijving stuwen

Onderwerp	107GRB	114COS	114CTB	114DDT
Streefpeil	20,50m +NAP	20,65m +NAP	n.v.t.	19,40m +NAP
Marge	20,30 – 20,60	20,45 – 20,75	n.v.t.	19,20 – 19,50
Doorstroombreedte	1m	1,32	0,5	1,25
Geautomatiseerd	ja	nee	ja	nee
Beschrijving constructie	Kantelstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.	Kantelstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.	Kantelstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.	Kantelstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.

Onderwerp	108VBG	114KSP
Streefpeil	19,75 m+NAP	16,65 m+NAP
Marge	19,60 – 19,90 +NAP	16,45 – 16,75m + NAP
Doorstroombreedte	1,01 m	2,80 m
Geautomatiseerd	n.v.t.	Ja
Beschrijving constructie	Schotbalkstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.	Kantelstuw, vastgelegd d.m.v. damplanken, bodem en taludbescherming met betontegels.

1.1.2 Duikers

In Tabel 4 is per duiker de maatregel weergegeven en de locatie

Tabel 4 Duikers onderdeel van het projectplan Waterwet die gewijzigd, verwijderd of gerealiseerd worden.

Duikers	Maatregel	Locatie	Toelichting
1130046	Duiker opnemen in legger	Kapelstraat, Vierlingsbeek	Duiker met een diameter van 500mm en een lengte van 6 meter

1.1.3 Watergang

In dit projectplan Waterwet is het wijzigen van de status van een watergang als maatregel en waterstaatswerk. In tabel 5 zijn de eigenschappen per maatregel aangegeven. Bij de volgende figuren is per cluster toegelicht wat wijzigt.

Tabel 5 Beschrijving watergangen

Watergang	Maatregel	Locatie	Toelichting
Waterloop 114066	Opwaarderen	Schipperspeel, Oploo	Aanbrengen beschoeiing en verbreden profiel
Waterloop 107006	Opwaarderen	Klotweg, Landhorst	Waterloop opwaarderen van C naar A
Waterloop 1130520	Niet-afwaarderen	Kapelstraat, Vierlingsbeek	Herziening, eerder projectplan stond afwaarderen watergang; hier wordt van af gezien, blijft een A-watergang.

5. Beschikbaarheid gronden

De maatregelen worden grotendeels uitgevoerd in A-waterlopen die in eigendom zijn van waterschap Aa en Maas. De verbreding van de waterloop Schipperspeel vindt met instemming plaats op particulier eigendom.

6. Effecten van het plan

Met dit projectplan wordt ook het streefpeil (met een beheermarge) aangepast. Deze peilaanpassing sluit beter aan bij het grondgebruik en is conform de Nota Peilbeheer van het waterschap.

Grote Baan / Venhorst / Klotweg

Stuw 107GBA wordt verwijderd. De stuw wordt niet gebruikt. Verder benedenstrooms in waterloop 107008 langs de Grote Baan zal de nieuwe stuw 107GRB geplaatst worden. Met de stuw kan de

waterstand over een afstand van 2.200 meter worden verhoogd, waardoor veel extra water wordt geconserveerd.

Extra water zal worden aangevoerd naar deze locatie door het water vanuit waterloop 107005 langs de tweede stichting niet meer af te voeren op het Peelkanaal, maar via de sloot langs de Klotweg af te voeren richting stuw 107GRB. Om het water te sturen zijn hiervoor zijn tijdens een eerdere pilot twee schotbalkstuwen geplaatst. Eén van deze twee stuwen wordt vervangen door een spindelschuiф voor duiker 1070039 en de andere stuw wordt opgenomen in de legger.

Spekklef

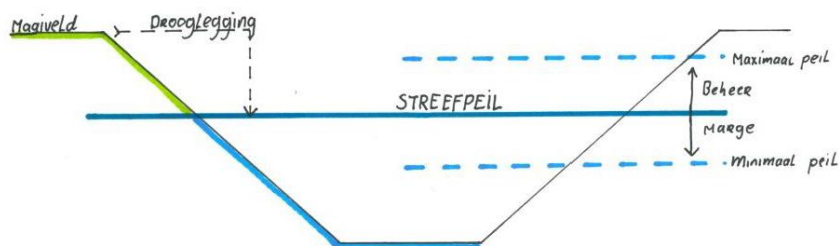
Nabij de Spekklef wordt de constructie van stuw 114COS aangepast zodat op het streefpeil gestuurd kan worden. Het streefpeil van stuw 114DDT wordt verhoogd. Door deze maatregelen kan er meer water worden geconserveerd. Van inlaatstuw 114CTB wordt de drempel verlaagd zodat er meer water vanuit het Peelkanaal kan worden ingelaten op het gebied. Door het aanpassen van waterloop 114066 kan het ingelaten water beter worden verdeel over het gebied.

Overige stuwen

De stuwen 108VBG in de Ledeackerse Beek en 114KSP in de Sambeekse Uitwatering betreffen nieuwe stuwen om extra water te conserveren. De streefpeilen en beheermarges zijn in dit plan vastgesteld o.b.v. uitgangspunten in de Nota Peilbeheer. De overige maatregelen in het plan hebben geen hydrologische effecten.

AFSPRAKEN STREEFPEIL/BESLUIT

Figuur 3: Toelichting op streefpeil en beheermarge

7. Wijze waarop het werk zal worden uitgevoerd

Na vaststelling van onderhavig projectplan Waterwet wordt het werk aanbesteed. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het groeiseizoen en indien van toepassing in nauw overleg met de aanliggende eigenaren.

De impact op de omgeving tijdens het werk is nihil. Werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van de wet- en regelgeving omtrent flora en fauna, waarbij de Gedragscode van de Unie van Waterschappen van toepassing wordt verklaard. Eventueel vrijkomende grond wordt milieukundig getoetst en afgevoerd naar een geschikte verwerkingslocatie.

8. Legger, beheer en onderhoud

Legger

Het uitvoeren van de maatregelen betreft een aanpassing van waterstaatswerken (zie tabel 1). Voor die maatregelen geldt dat deze na de realisatie opgenomen dienen te worden in de legger van het waterschap. Het waterschap meet gerealiseerde werken in en legt deze informatie vast in revisietekeningen.

Beheer en onderhoud

De genoemde stuwen in dit projectplan staan in zogenaamde 'A-waterlopen'. Omdat het waterschap verantwoordelijk is voor het peilbeheer in deze A-waterlopen gaat zij het beheer van de stuwen uitvoeren. Het peilbeheer blijft de verantwoordelijkheid voor het waterschap. Het waterschap zal hierbij uitgaan van de 'Nota peilbeheer'. De streefpeilen en bijbehorenden beheersmarges per stuw zijn opgenomen in tabel 3

9. Samenwerking

Het optimaliseren van het watersysteem doet het waterschap samen met de grond- en watergebruikers via een zogenaamd GGOR-proces (Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime). In de praktijk betekent dit, dat een integrale belangenafweging heeft plaatsgevonden als wensen tegenstrijdig zijn. Een uitvoerige beschrijving van het GGOR St. Anthonis/Boxmeer en het GGOR-proces is opgenomen in de visie, die ter inzage heeft gelegen in de zomer van 2019 (Royal HaskoningDHV, 13 mei 2019) en door het algemeen bestuur is vastgesteld. Voor zover maatregelen zoals beschreven in dit projectplan directe invloed hebben op eigendommen of belangen van derden, worden zij hierover geïnformeerd.

DEEL II VERANTWOORDING

1. Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

Op grond van de Keur van het waterschap Aa en Maas is het verboden om handelingen te verrichten in oppervlaktewaterlichamen, de bijbehorende beschermingszones en kunstwerken (artikel 3.1, lid 1). Hiervoor dient een vergunning aangevraagd te worden, of – in geval het waterschap zelf initiatiefnemers is – een Projectplan Waterwet opgesteld te worden. Het voorliggende projectplan geeft invulling aan deze verplichting op grond van de Keur.

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.

Dit projectplan voorziet in maatregelen die ingaan op het beperken van wateroverlast en –schaarste en geven daarmee invulling aan de doelstelling voldoende water.

Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit plan is gezien voorgaande in overeenstemming met en draagt bij aan de doelstellingen van de Waterwet.

2. Verantwoording op basis van beleid

Het waterschap Aa en Maas heeft zijn beleid over het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste vastgelegd in het Waterbeheerplan. Het nieuwe beheerplan 2022-2027 is onlangs door het algemeen bestuur van het waterschap vastgesteld.

De beleidsvisie die in het waterbeheerplan wordt omschreven, benadrukt onder andere dat er continu gewerkt moet worden aan een robuust en veerkrachtig watersysteem. Voorliggend projectplan Waterwet is een uitvloeisel van de visie 'Optimalisatie peilbeheer St. Anthonis/Boxmeer' waarin er samen met de omgeving naar wordt gestreefd om een balans te vinden tussen goed waterbeheer en economische belangen.

Dit projectplan voorziet in maatregelen die ingaan op het beperken van wateroverlast en –schaarste en geven daarmee invulling aan de doelstelling voldoende water.

3. Verantwoording van de keuzen in een project

Het waterschap is verantwoordelijk voor het peilbeheer in de A-waterlopen en wenst daarom ook het beheer van de stuwen in de A-waterlopen op zich nemen. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen wordt in dit plan veelal gekozen voor klepstuwen boven schotbalkstuwen. Met klepstuwen is het goed mogelijk om op de gewenste streefpeilen te sturen. Waar mogelijk wordt een vaste drempel voorgesteld of worden lop-stuwtjes verwijderd. Op enkele plaatsen wordt het streefpeil aangepast. Voor een onderbouwing van deze aanpassing wordt verwezen naar bijlage 2.

4. Benodigde vergunningen en meldingen

Voor het aanpassen van bestaande en het plaatsen van de nieuwe waterstaatswerken is op grond van het Besluit Omgevingsrecht geen omgevingsvergunning nodig.

Bij het verwijderen of verplaatsen van de waterstaatswerken komt mogelijk grond vrij. Voor het afvoeren van deze grond is het nodig de milieukwaliteit te kennen. Deze wordt bij uitvoering bepaald door het doen van een partijkeuring.

DEEL III RECHTSBESCHERMING

1. Zienswijzen en beroepsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het verloop van de procedure op grond van afdeling 3.4 ziet er als volgt uit:

- Voorafgaand aan het vaststellen van een definitief projectplan, wordt eerst een ontwerp-projectplan opgesteld.
- Dit ontwerp-projectplan wordt gepubliceerd en belanghebbenden kunnen gedurende een termijn van zes weken een schriftelijke zienswijze op dit projectplan kenbaar maken bij waterschap Aa en Maas.
- Na afloop van deze termijn worden de zienswijzen beoordeeld en wordt het ontwerp-projectplan waar nodig aangepast.
- De nota van zienswijzen en het definitieve projectplan worden vervolgens door het dagelijks bestuur van het waterschap vastgesteld.
- Het definitieve projectplan wordt opnieuw bekendgemaakt.
- Na bekendmaking treedt het projectplan in werking.
- Na bekendmaking in het Waterschapsblad kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank. Op het projectplan is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat indien beroep wordt ingesteld, het beroepschrift beroepsgronden dient te bevatten. Indien dit niet het geval is, wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard. Eveneens betekent toepassing van de Crisis- en herstelwet dat na afloop van de beroepstermijn de beroepsgronden niet kunnen worden aangevuld.
- Tegen de uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep ingesteld worden bij de Raad van State.

2. Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

DEEL IV BIJLAGEN

1. Overzichtskaarten

